

lende Anstuelser. Og endelig, at der i Epidfen for Ledelsen af Regjeringens Deltagelse i Foranstaltningerne til Hesteavlens Fremme, stilles en dygtig og intelligent Stutterimand, som gives en udstrakt Myndighed og en høj Grad af Selvstændighed, saaledes at han med en vis Frihed kan bevæge sig indenfor de Grændser, som den lagte Plan engang har afstukket. Det er den Bei, som jeg tror, at man bør gaa, naar man vil naae et heldigt Resultat af Landets Hesteavl, naar man vil skaffe Landet dygtige og gode Brugsheste og skaffe det en rig Indtægt fra Udlandet. Naar dette er min Anstuelse, saa er det jo klart, at jeg paa ingen Maade kan slutte mig til det foreliggende Lovforslag. Det gavner efter min Mening ikke alene ikke Sagen paa rette Maade, men dersom det bliver vedtaget, vil det gjøre yderligere Skade. Det er nemlig min fulde Overbevisning, og, som jeg tidligere udtalte mig, jeg har Erfaringen paa min Side, at Loven af 23de Januar 1862 har, med de Regler, der er givet i den og med de Bevillinger, der er stillet til Raadighed ifølge den, gjort Hesteavlens Skade iskeleisfor Gaun, og dersom man nu ikke gjør Andet end forsøge de engang indbrømmede Bevillinger, tror jeg, at Følgen deraf bliver, at Staden bliver større i de følgende 17 Aar end i de forløbne.

**N. Nasmussen:** Der er naturligvis Meget i den sidste ærede Valers Foredrag, hvori jeg kan være enig; men der er ogsaa adskillige Synspunkter, som jeg for mit Vedkommende ikke kan gaa ind paa. Det fremgaar tydeligt af det ærede Medlems Foredrag, at Hovedvægten skal lægges paa Hesteavlens Fremme som det Vigtigste. Han er kommen til det Resultat, at Hesteavlens paa Sjælland gaar fremad, medens den i Sylland er gaaet tilbage. Det er nu vanskeligt at sige noget Bestemt i saa Henseende; imidlertid indrømmer jeg slet ikke, at det ærede Medlem har Ret. Men selv om det skulde være saa, at det er gaaet tilbage for Syllands Vedkommende, har det en naturlig Begrundelse netop i den Tidperiode, i hvilken den omhandlede Lov har bestaaet. Vi maa lægge Mærke til, at Opdrætterne er den almindelige Befolkning, og den vil naturligvis ikke producere andre Heste end saadanne, der kunne betale sig. Nu er det en given Ting, at Opdræt af Heste har i de sidste 17 Aar ikke kunnet betale sig i Sammenligning med Opdræt af de øvrige Husdyr. Den Opdragelse i Priser, der har fundet Sted med Hensyn til Me'eriprodukter og Kreaturer, har givet en anderledes sikker Indtægt, end Produktionen af Heste har kunnet, og derved er det blevet saa, at de Smaa-gaarde, som tidligere havde 2 eller 3 Føl om Aaret, have nu enten 1 Føl eller slet ingen, medens mangfoldige Gaarde, der tidligere havde 1 Føl, nu slet ikke have noget; de have i den Grad kastet sig over den øvrige Husdyravl, at Hesteop-

drættet er blevet det Underordnede, og der kan heller ikke fordres Andet af Befolkningen, end at den kaster sig mest over det, der kan betale sig. Det ærede Medlems Udsvikling af, at et sikkert Regn paa Hesteavlens Tilbagegang er den ringere Efterfølgelse, kan jeg heller ikke give ham Ret i. Den jydsk Hest er anerkjendt for god og brugbar overalt og søges med samme Begjærighed som tidligere; men saalenge den er søgt med saadan Begjærighed og betales med saadanne Priser, kunne vi være overbeviste om, at Befolkningen i dens store Almindelighed ikke paa nogen Maade vil indlade sig paa at producere nogen anden Hest. Jeg kan naturligvis ikke følge det ærede Medlem i hele hans Udsvikling; men det synes, som om det ærede Medlem særlig vil have, at Staten skal være den, der staar i Epidfen for Hesteavlens Fremme. Jeg tror nu, at vi have sørgelige Beviser paa, hvad Staten i saa Henseende har udrættet; vi have sørgelige Erfaringer for, hvorledes Hestesens Godhed tog af i en Grad, der var meget kjendelig. Det førte naturligvis til, at den Blanding, der blev indført ved adskillige udenlandske Racer, ogsaa ved Fuldblodet, som det ærede Medlem særlig elsker, gjorde umaadelig Skade paa den danske Race, Noget, som slet ikke er forvundet eller har kunnet forvundes endnu. Nu synes det, at det er en ubillig Maade at gaa frem paa, om der skulde tages særligt Hensyn til Lurusheste; ja, jeg vil endog saa sige, om der skulde tages særligt Hensyn til det ringe Antal Heste, der fordres til Krigstjeneste; det er en ren Umulighed at forlange, at den almindelige Befolkning skal tage synderligt Hensyn i saa Henseende. Og om nu Regjeringen, Statsstyrelsen, tog Sagen mere i sin Haand og understøttede med nok saa rige Bidrag en Retning i saa Henseende, hvad vilde det føre til? Det vilde naturligvis føre til det Samme som tidligere, at Landets Hesteracer maa gaa tilgrunde under de nye Forsøg, og at der derved vilde tabes langt mere, end der vandtes. Hvad det angaar, at Videnskaben skulde angive, hvor vi skulle hen, da have vi jo Erfaringer for, hvad Videnskaben fører til, nemlig dengang vi havde Stutteriet. Jeg mindes i saa Henseende en Historie om en kostbar Hest, der var indkjøbt i England og nogle Aar efter blev solgt paa Bornholm for 40 Rbl.; den havde gjort saa megen Fortræd og Skade her i Landet, at Ingen vilde bruge den længer, og den maatte da over paa Bornholm, hvor der var Plads til den. Slige Exempler kan Videnskaben opvise. Skal iøvrigt Videnskaben til at komme overens om, hvilken Hest der skal have Fortrinet i Henseende til Produktionen, kunne vi rolig overlade Sagen til Videnskaben; thi den kommer ikke tilrette derom i vor Levetid. Hvis Regjeringen skal udnævne den Videnskabsmand, der skal staa i Epidfen for Hesteavlens, vil det blive meget afhængigt af, hvilket Syn Regjerin-